

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/27/2025
Identifikačné číslo spisu: 6120330828
Dátum vydania rozhodnutia: 27.02.2026
Meno a priezvisko: Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:6120330828.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., Bratislava, Laurinská 4, IČO: 36 833 533, zastúpeného advokátom Mgr. Michalom Bizoňom, LL.M., Bratislava, Laurinská 4, proti žalovanému E. X., narodenému XX. D. XXXX, L., Ď. X, zastúpenému advokátom JUDr. Andrejom Fialom, Nitra, Mostná 13, o zaplatenie sumy 2.156,71 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 16Csp/153/2020, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 10. apríla 2025 sp. zn. 13Co/6/2025, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) napadnutým rozsudkom podľa § 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) potvrdil rozsudok (v poradí druhý) Okresného súdu Nitra (ďalej len „súd prvej inštancie resp. prvoinštančný súd“) z 15. mája 2023 č. k. 16Csp/153/2020-233, ktorým „...žalobu vo zvyšnej časti sumy 1.518,45 eura zamietol a žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného ako aj odvolacieho konania v rozsahu 73,92 %, s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením“ (výrok I.); žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu (výrok II.).

1.1. Rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 18 ods. 2, 4 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“), § 6 ods. 1 písm. a), § 11 ods. 3, § 13 Advokátskeho poriadku, § 1 ods. 2, § 2 ods. 1, 2 písm. d), § 9 ods. 1, § 11 ods. 4, § 13a ods. 1, 2, 5 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej aj „Vyhláška“), § 33b ods. 6, § 52 ods. 1, 4, § 53 ods. 1, 3, 4 písm. v), 5, § 54 ods. 1, 2, § 470 ods. 1, 2, § 566 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 251 CSP. Súd prvej inštancie

v poradí prvým rozsudkom z 29. septembra 2021 č. k. 16Csp/153/2020-160 konanie v časti o zaplatenie sumy 357,05 eura s prislúchajúcim úrokom z omeškania zastavil a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi odmenu 281,21 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 281,21 eura od 15. mája 2020 do zaplatenia. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol a žalovanému proti žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 73,92 %. Krajský súd v Nitre uznesením z 28. februára 2023 sp. zn. 7CoCsp/5/2022 rozsudok súdu prvej inštancie (v poradí prvý) v napadnutom výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšnej časti zamietnutá, ako aj vo výroku o trovách konania zrušil a vec mu vrátil v uvedenom rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V rámci zisteného skutkového stavu prvoinštančný súd uviedol, že dňa 07. júna 2016 bola uzatvorená zmluva o poskytovaní právnych služieb medzi žalobcom ako advokátom a Y. X. ako klientom; taktiež aj to, že menovaná klientka zomrela dňa 06. augusta 2018. Ďalej bolo nesporné, že v dedičskom konaní po nebohej bol žalovaný jedným z dedičov. Sporným zostalo vykonanie niektorých úkonov zo strany žalobcu, ich nedostatočná špecifikácia, uplatnená výška odmeny žalobcu pri jednotlivých úkonoch, premlčanie niektorých nárokov, neuplatnenie zápočtu zálohovej faktúry žalobcom, výpočet dedičského podielu žalovanej. Súd prvej inštancie posúdil zmluvu o poskytovaní právnych služieb uzatvorenú medzi žalobcom a právnu predchodkyňou žalovaného ako zmluvu spotrebiteľskú. Z dôvodu, že ide o spotrebiteľský spor, kedy podľa § 295 CSP súd uplatňuje vyšetrovací princíp, ako aj postupuje podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl.), posúdil obsah samotnej zmluvy, pričom dospel k záveru, že obsahuje neprijateľnú podmienku. Konkrétne v čl. I. bod 2 písm. c) ustanovila, že „advokát poskytne klientovi právne služby spočívajúce v zastupovaní klienta v akýchkoľvek ďalších súdnych, správnych a iných konaniach, týkajúcich sa predmetu tejto zmluvy, ku ktorým klient udelí advokátovi plnomocenstvo“. Prvoinštančný súd dospel k záveru, že ide o neprijateľnú podmienku zmluvy (§ 53 ods. 4 písm. v) Občianskeho zákonníka), pretože v čase podpisu zmluvy nemal klient vedomosť o tom, o aké konkrétne konania by sa malo jednať. S poukazom na uvedené, predmetné ustanovenie zmluvy vyhodnotil ako neplatné. Práve toto ustanovenie sa týkalo odmeny za právne služby, ktoré mal žalobca poskytnúť v konaní, vedenom na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 15S/6/2016 (úkony a) až e) vo faktúre č. 20202021) ako aj konania, vedeného na Okresnom úrade Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky, Nitra č. OU-NR-OVBP2-2016/032185-2. V prípade zastupovania v konaniach podľa Správneho súdneho poriadku (v danom prípade išlo o sp. zn. 15S/6/2016), Vyhláška priamo upravuje základnú sadzbu tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby ako jednu šestinú výpočtového základu, t. j. odmena predstavuje za jeden úkon sumu 143 eur v roku 2016 a 147,33 eura v roku 2017. Podľa žalobcu hodnota úkonu mala podľa zmluvy (čl. II. bod 2 písm. c) zmluvy) predstavovať sumu 453,14 eura. K predmetnému však súd prvej inštancie uviedol, že takto uplatnená výška zmluvnej odmeny je v rozpore s dobrými mravmi, tak ako to ustanovuje § 2 ods. 1 Vyhlášky (žalobca si uplatnil takmer trojnásobok tarifnej odmeny). Vzhľadom na neplatnosť predmetného ustanovenia zmluvy v čl. I. bod 2 písm. c), prvoinštančný súd pri sporných konaniach, posudzoval nárok na odmenu za poskytnuté právne služby podľa § 11 ods. 4 Vyhlášky. Mal za to, že citovaný článok zmluvy o poskytovaní právnych služieb spôsobil značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech Y. X., pretože táto sa zaviazala na plnenie vo vzťahu k neurčitému počtu konaní, teda nemohla byť riadne informovaná o tom, vo vzťahu k akým ďalším konaniam jej bude žalobca poskytovať právne služby. Takáto neurčitá klauzula v zmluve o poskytovaní právnych služieb zjavne obchádza aj dobré mravy, pretože klient ako spotrebiteľ je viazaný zmluvou o poskytovaní právnych služieb až k budúcim konaniam, v ktorých by ani nemusel prejavíť vôľu a ochotu zastúpenia zo strany samotného žalobcu. Povinnosťou žalobcu ako dodávateľa bolo klientku v prvom rade riadne poučiť, že v prípade jej zastupovania v akýchkoľvek ďalších súdnych, správnych a iných konaniach bude dojednaná výška úkonov právnej služby v celkovej výške 453,14 eura, ktoré poučenie malo byť špecifické a osobitné, hlavne súladné s dobrými mravmi, pri zabezpečení riadneho výkonu advokácie. Žalobca však nepostupoval s odbornou starostlivosťou, ktorú od neho možno ako od osoby vykonávajúcej advokáciu spravodlivo požadovať. Okrem toho, z čl. V. predmetnej zmluvy rezultuje, že úmyslom strán bolo dojednať si tarifnú odmenu podľa Vyhlášky, čo zodpovedá posudzovaniu odmeny za úkony právnej služby v konaniach podľa čl. I. 2 bod písmeno c) podľa vyššie uvedeného ustanovenia § 11 ods. 4 Vyhlášky.

1.2. Ďalej súd prvej inštancie v dôvodoch rozhodnutia konšatoval, že za všetky úkony vykonané

žalobcom ako advokátom pred podpísaním zmluvy mu nepatrí odmena, pretože v rozpore s § 18 ods. 4 zákona o advokácii neinformoval klienta o výške odmeny za úkon právnej služby ešte pred začatím tohto úkonu. Zdôraznil, že na tomto závere nezmenila nič ani výpoveď svedkyne Adriany Kubicovej, ktorá síce vypovedala, že I. J. viackrát poučil pani X. o výške odmeny za jeden úkon právnej služby a to vo výške 453,14 eura, avšak dôkazné bremeno bolo v tejto časti na jeho strane. Na jednotlivých plnomocenstvách (zo dňa 29. februára 2016 - úkon 1a, 3a podľa listu zo dňa 21. februára 2020, č.l. 8 spisu - pozn. dovolacieho súdu) nie je uvedené, že by bola klientka oboznámená s výškou odmeny za úkon právnej služby a táto skutočnosť nevyplýva ani zo samotnej zmluvy. Prijatý záver nezmenila ani výpoveď samotného žalobcu, keďže takúto skutočnosť by vedel preukázať jedine písomnou listinou, ktorá akýmkoľvek spôsobom odstraňuje vzniknuté pochybnosti o splnení povinnosti uvedenej v § 18 ods. 4 zákona o advokácii.

1.3. Pokiaľ ide o odmenu advokáta za úkony vykonané po smrti Y. X. - a to konkrétne úkony pod 1 f); 3 j) a k) (podľa faktúry č. 20202021 č.l. 17 spisu - pozn. dovolacieho súdu), súd prvej inštancie vychádzal z toho, že sa zmluva týkala výlučne žalobcu a menovanej (z obsahu nevyplývalo nič iné), jej smrťou preto zanikla ku dňu 06. augustu 2018, avšak žalobca bol oprávnený vykonať všetky úkony, ktoré nezniešli odklad, aby právny nástupca splnomocniteľa neutrpel žiadnu ujmu na svojich právach. Považoval za preukázané, že žalobca musel mať vedomosť o smrti Y. X. už v roku 2019, kedy bol Krajským súdom v Nitre vyzvaný, aby k sp. zn. 9C/116/2016 oznámil dedičov po nej, konkrétne sa výzva dostala do jeho dispozičnej sféry dňa 01. februára 2019 (č. l. 146 spisu). Súd prvej inštancie nepriznal žalobcovi odmenu za úkon v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra, pod sp. zn. 9C/116/2016 označený pod písm. f) už citovanej faktúry ako podanie zo dňa 07. augusta 2018, hoci bol tento vykonaný tesne po smrti pani Y. X. z dôvodu, že takýto úkon nemožno označiť za úkon právnej služby, pretože ho nemožno subsumovať pod žiadny taxatívne a legálne enumerovaný úkon právnej služby precizovaný § 13a ods. 1 a 2 Vyhlášky. Úkon, ktorý bol vykonaný v konaní pôvodne vedenom na Okresnom súde Bratislava I. sp. zn. 18C/43/2015 (neskôr na Okresnom súde Nitra, sp. zn. 25C/361/2016) označený ako vyjadrenie k odvolaniu žalobkyne zo dňa 23. augusta 2018 (č. l. 135 - podaný podľa prezenčnej pečiatky dňa 10. septembra 2018) takýto úkon bolo nevyhnutné považovať za úkon právnej služby, ktorý bol vykonaný neodkladne a to v zmysle § 33b ods. 6 Občianskeho zákonníka pretože podľa názoru žalobcu kvalifikovane reagoval na podané odvolanie, aj keď bol urobený po smrti pani Y. X.. V tejto súvislosti súd prvej inštancie zobral do úvahy aj časový úsek, ktorý ubehol od smrti, pričom možno považovať vykonanie takéhoto úkonu v primeranom časovom horizonte. Úkon právnej služby, ktorý bol datovaný dňom 01. februára 2019, teda takmer 6 mesiacov po úmrtí Y. X. (kedy sa mal žalobca dozvedieť o jej smrti) nebolo možné považovať za neodkladný, keďže k nemu došlo po dlhšom čase po zániku zmluvy, berúc do úvahy súdom už viackrát spomínané ustanovenie § 33b ods. 6 Občianskeho zákonníka. Podľa názoru súdu prvej inštancie, nie je možné, aby žalobca nemal taký dlhý časový úsek pozitívnu vedomosť o tom, že žalobkyňa už nežije, pretože takýto výkon poskytovania právnych služieb nemožno považovať za postup v súlade s odbornou starostlivosťou, tak ako to prikazuje ustanovenie § 11 ods. 3 Advokátskeho poriadku. Uviedol tiež, že súdu je z úradnej činnosti známe, osobitne z konania, ktoré bolo vedené pod spisovou značkou 14C/119/2016, že nedostatočný kontakt žalobcu s klientom v tejto veci nebol náhodný a ojedinelý, pretože vo vyššie uvedenej veci žalobca neoznámil smrť svojho klienta súdu takmer 3 roky (túto zistil súd až lustráciou registra obyvateľov), z čoho je celkom zrejmé, že konal bez ohľadu na to, či klient s vykonaním jednotlivých úkonov súhlasí alebo nie. Konštatoval, že takéto počínanie nemá charakter konania s odbornou starostlivosťou, ktorú by mal každý advokát pri výkone advokácie v prvom rade dbať a uplatňovať. Preto podľa názoru súdu prvej inštancie, sa výpoveď samotného žalobcu nejavila ako dôveryhodná a to v časti týkajúcej sa jeho kontaktu s klientkou pani Y. X..

1.4. Súd prvej inštancie tiež posúdil vznesenú námietku premlčania žalovaného (k úkonom za trovy právneho zastúpenia vo vyvlastňovacom konaní na Okresnom úrade Nitra) a dospel k záveru, že je dôvodná. Úkony právnej služby za konanie pred správnym orgánom (Okresný úrad Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky, Nitra č. OU-NR-OVBP2-2016/032185-2) mal žalobca podľa jeho tvrdenia vykonať dňa 01. augusta 2016 a 10. augusta 2016. Pri úkone zastupovania zo dňa 10. augusta 2016 súhlasil žalobca so znížením výšky odmeny na polovicu už v samotnej žalobe. Súd prvej inštancie

považoval za preukázané z rozhodnutia o vyvlastnení, vydaného Okresným úradom Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky, Nitra, pod č. OU-NR-OVBP2-2016/032185-53 dňa 18. augusta 2016, že rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 03. novembra 2016. Od 04. novembra 2016 začala žalobcovi plynúť lehota 3 rokov, počas ktorej si mohol voči klientke uplatniť nárok na zaplatenie odmeny za poskytovanie právnych služieb v tejto veci. Zdôraznil, že aj podľa § 11 ods. 3 a § 13 Advokátskeho poriadku vzniká žalobcovi ako advokátovi povinnosť vec s klientom písomne finančne vysporiadať po skončení zastupovania, ktoré zaniklo právoplatnosťou rozhodnutia vo veci samej. Keďže žalobca si voči žalovanej uplatnil nárok na zaplatenie odmeny na súde až dňa 31. mája 2020, je zrejmé, že je nárok v časti odmeny za úkony v konaní pred správnym orgánom (konanie č. 4) premlčaný. Napriek tomu, že žalobca tvrdil, že s klientkou bolo dohodnuté účtovanie až po skončení všetkých sporov, o čom mala inak svedčať aj skutočnosť, že prijatá záloha od klienta ešte nebola zúčtovaná, tak toto tvrdenie súd prvej inštancie nepovažoval za hodnoverne preukázané.

1.5. Žalobca v priebehu konania vypustil uplatnenie nároku v časti úkonov 1 b), c); 2 b), e); 3 g), h) vyúčtovacej faktúry. Preto sa súd prvej inštancie nezaoberal dôvodnosťou časti žaloby, týkajúcej sa týchto úkonov. Žalovaný k samotnej faktúre č. 20202021 uviedol, že ide len o účtovný doklad, preto súd posudzoval nárok žalobcu tak, ako ho uplatnil samotnou žalobou.

1.6. Z konania (č. 1) vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 9C/116/2016 (pôvodne vedené na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 49C/52/2016) prvoinštančný súd nepriznal úkony právnej služby a) Príprava a prevzatie právneho zastúpenia zo dňa 29. februára 2016 úkon á 453,14 eura z dôvodu aplikácie § 18 ods. 4 zákona o advokácii a f) Podanie zo dňa 07. augusta 2018 úkon á 226,57 eur, keďže nejde o úkon právnej služby, žalobca poskytol informáciu do konania, poukázal len na rozhodnutia súdov. Súd prvej inštancie vyhodnotil predmetné podanie len ako údaj o iných rozhodnutiach v obdobných veciach, preto nejde o účelne vynaložený výdavok, ktorý vznikol v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva; priznal úkony právnej služby d) Výjadrenie k žalobe zo dňa 14. decembra 2016 úkon á 453,14 eura podľa čl. II pod 2 písm. a) zmluvy a e) Výjadrenie k zmene žaloby zo dňa 28. novembra 2017 úkon á 453,14 eur podľa čl. II pod 2 písm. a) zmluvy.

Z konania (č. 2) vedeného na Krajskom súde Nitra pod sp. zn. 15S/6/2016 priznal úkony právnej služby a) Príprava a prevzatie právneho zastúpenia zo dňa 11. júla 2016 - úkon á 453,14 eura s tým, že odmena sa určuje podľa § 11 ods. 4 Výhlášky, takisto c) Výjadrenie príbratého účastníka zo dňa 15. mája 2017 - úkon á 453,14 eura s tým, že odmena sa určuje podľa § 11 ods. 4 Výhlášky, nepriznal úkon právnej služby d) Príprava a prevzatie právneho zastúpenia zo dňa 09. marca 2018 - úkon á 453,14 eura keďže išlo o plnú moc v konaní o kasačnej sťažnosti, ktorá je mimoriadny opravný prostriedok v správnom súdnictve. V uvedenom smere poukázal prvoinštančný súd na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. decembra 2011 sp. zn. 6Cdo 125/2011, podľa ktorého, pokiaľ advokát zastupoval účastníkov už pred súdmi nižších stupňov v predmetnej veci, nemá právo na odmenu za úkon - prevzatie a príprava zastúpenia v dovolacom konaní, keďže tento zástupca už bol náležite oboznámený s problematikou predmetného sporu.

Z konania (č. 3) vedeného na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 18C/43/2015 (a následne vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 25C/361/2016) nepriznal úkony právnej služby f) Príprava a prevzatie právneho zastúpenia zo dňa 29. februára 2016 - úkon á 453,14 eura z dôvodu aplikácie § 18 ods. 4 zákona o advokácii a k) Sťažnosť zo dňa 01. februára 2019 - úkon á 226,57 eura z dôvodu, že bol vykonaný po zániku zmluvy bez aplikácie § 33b ods. 6 Občianskeho zákonníka; priznal úkony právnej služby i) Výjadrenie intervenienta zo dňa 12. septembra 2016 - úkon á 226,57 eura podľa čl. II pod 2 písm. b) zmluvy - úkon á 226,57 eura a j) Výjadrenie k odvolaniu žalobkyne zo dňa 23. augusta 2018 - úkon á 226,57 eura vykonaný podľa § 33b ods. 6 Občianskeho zákonníka.

Z konania (č. 4) vedeného na Okresnom úrade Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky, Nitra č. OU-NR-OVBP2-2016/032185-2 súd prvej inštancie nepriznal úkony právnej služby a) Príprava a prevzatie právneho zastúpenia zo dňa 01. augusta 2016 - úkon á 453,14 eura a b) Zastupovanie vo vyvlastňovacom konaní dňa 10. augusta 2016 - úkon á 453,14 eura z dôvodu premlčania.

Na základe vyššie uvedeného odmena žalobcu mala predstavovať celkovo sumu 1649,75 eura bez DPH. Za konanie č. 1 úkony d) a e) - 2x 453,14 eura = 906,28 eura - zmluvná odmena; za konanie č. 2 úkony a) a c) - 143 eur + 147,33 eur - podľa § 11 ods. 4 Výhlášky; za konanie č. 3 úkony i) a j) - 2 x 226,57 = 453,14 eura - zmluva a faktúra. K tomu sa pripočítala suma 329,95 eura ako DPH, pretože žalobca je

platiteľom DPH (§ 18 ods. 3 Vyhlášky), čo v konečnom dôsledku predstavovalo sumu spolu s DPH 1 979,70 eura. Z dôvodu, že žalovaný je dedičom po poručiiteľke X. a jeho podiel na dlhu poručiiteľky je vo veľkosti 31,52 %, mal by zaplatiť žalobcovi sumu 624 eur (pred zaokrúhlením 624,00144).

1.7. Súd prvej inštancie sa tiež zaoberal otázkou (v tejto časti už viazaný vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu), zápočtu sumy 342,72 eura, ktorá predstavuje podiel žalovaného na zálohe poručiiteľky Y. X. (31,52%), ktorú zložila vo výške 1 087,54 eura žalobcovi, čiže mu poskytla preddavok na odmenu advokáta podľa ods. 2 čl. V zmluvy, teda na 2 úkony právnych služieb v prípade zastupovania v súdnych konaniach, predmetom ktorých bola nehnuteľnosť. Túto sumu žalobca evidoval a sám potvrdil v liste zo dňa 17. marca 2020, „že ju eviduje a že ju započítal“. Podľa § 24 zákona o advokácii, advokát poskytuje právne služby za odmenu a má právo požadovať za ne primeraný preddavok. Súd prvej inštancie posúdil zálohu ako preddavok, preto dospel k záveru, že tento preddavok sa vzťahoval na úkony, ktoré v mene klientky žalobca ako advokát vykonával postupne, t. j. od prvého účelne vykonaného úkonu odo dňa 07. júna 2016, kedy bola uzatvorená zmluva. V tomto smere poukázal aj na ustanovenie § 566 Občianskeho zákonníka. Vyhodnotil preddavok aj podľa ustanovení o čiastočnom plnení, pretože nebolo klientkou presne určené, ktorú položku plní. Sumu 1 087,54 eura bolo preto treba použiť (priradiť) ako odmenu za úkony právnej služby podľa poradia ich vykonania (t.j. od úkonu prvého v poradí odo dňa uzatvorenia zmluvy od 07. júna 2016). Prijal záver, že žalobca ako advokát vykonal od uzatvorenia zmluvy úkony právnych služieb, za ktoré mu prináleží odmena, aj keď podľa záveru prvoinštančného súdu nie v takej výške, ako si ju pôvodne uplatnil žalobca žalobou. Na základe toho súd započítal sumu 342,79 eura ako pohľadávku žalovaného voči pohľadávke žalobcu v priznanej sume 624 eur. Preddavok mal byť použitý na postupne vykonané úkony právnych služieb (na odmenu žalobcu), čo najskôr aj žalobca potvrdil, ale následne v konaní toto svoje tvrdenie sám poprel, že zálohu započítať nemohol. Keďže zo strany žalobcu nedošlo k vyúčtovaniu zálohy započítaním počas trvania zmluvy a ani vo vyúčtovaní odmeny, súd prvej inštancie pohľadávku uplatnenú žalovaným posúdil ako prostriedok procesnej obrany podľa § 147 CSP. Konštatoval, že suma 342,79 eura predstavuje podiel žalovaného vo výške 31,52 % zo sumy poskytnutej zálohy (preddavku) klientky vo výške 1 087,54 eura. Zohľadnil, že žalobcovi priznal odmenu za úkony právnych služieb na základe právoplatného výroku II. prvého rozsudku, a keďže opätovne po vykonanom dokazovaní zistil, že žalobu je potrebné zamietnuť, súd prvej inštancie vo výroku rozsudku uviedol, že žalobu v zostávajúcej časti 1 518,45 eura zamietla (2 156,71 eura - 281,21 eura (priznaná suma) - 357,05 eura (suma vzatá späť)), keďže považoval žalobu za nedôvodnú.

1.8 Súd prvej inštancie zamietol návrh na vykonanie (doplnenie) dokazovania oboznámením sa so zmluvou o poskytovaní právnych služieb, ktorá bola uzavretá medzi žalobcom a pani E.B. C. dňa 07. júna 2016, z dôvodu že takýto listinný dôkaz nemal žiadnu väzbu na skutkový a právny stav v uvedenej veci. Pokiaľ právny zástupca žalovaného spochybňoval, že žalobca si uplatňuje duplicitne úkony právnej služby za konania, ktorých predmetom bolo určenie vlastníckeho práva súd prvej inštancie uviedol, že tento prostriedok procesnej obrany bol uplatnený oneskorene, preto naň ani nebolo možné prihliadnuť. Aj keby na takú argumentáciu mohol prihliadnuť, žalovaný by v tejto časti neunesol dôkazné bremeno, pretože by nevedel preukázať zaplatenie faktúry, ako aj súvislosť s uplatňovaným nárokom v predmetnom konaní (ide o faktúru č. 20162039). Poukázal tiež na tvrdenie žalobcu, ktorý uviedol, že s Y. X. mal aj inú zmluvu, kde vystupovala aktívne, teda v pozícii žalobkyne, na čo sa vzťahovala zmluva zo dňa 21. augusta 2015, preto podľa názoru súdu prvej inštancie racionálnou argumentáciou ozrejmil dôvod vystavenia predloženej faktúry.

1.9. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie s poukazom na § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 3 CSP. Keďže k zastaveniu sporového konania prišlo v časti sumy 357,05 eura spolu s príslušenstvom a to z dôvodu čiastočného späťvzťatia žaloby pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania skúmal procesnú zodpovednosť strán sporu na zastavení konania. Konštatoval, že v predmetnom prípade došlo k čiastočnému späťvzťatiu žaloby z dôvodu spornosti úkonov, kedy žalobca netrval na odmene za niektoré úkony právnej služby, v dôsledku čoho je zrejmé, že k späťvzťatiu nedošlo zo žiadneho dôvodu zapríčineného žalovaným. Preto dospel k záveru, že zastavenie konania v tejto časti zaviniť žalobca, a preto nárok na náhradu trov konania patrí žalovanému

(podľa § 256 ods. 1 CSP). Predmetom sporu bola suma 2.156,71 eura, pričom žalobca bol v konaní celkom úspešný v časti o zaplatenie sumy 281,21 eura, čo činí jeho úspech v materiálnom numerickom vyjadrení 13,04 %. Materiálne merateľný úspech žalovaného predstavuje 86,96% (v sume 357,05 eura podľa § 256 ods. 1 CSP a v sume 1 518,45 eura podľa § 255 ods. 1 CSP). V konečnom dôsledku celkový úspech žalovaného predstavuje 73,92 % (86,96 % - 13,04 %), preto priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 73,92 % proti žalobcovi.

2. Odvolací súd v dôvodoch napadnutého - potvrdzujúceho rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver.

2.1. Odvolací súd vyzval podľa § 382 CSP strany sporu, aby sa vyjadrili k možnému použitiu ustanovenia § 37 ods. Občianskeho zákonníka v súvislosti s článkom V. bod 1,2 zmluvy o poskytovaní právnych služieb zo dňa 07. júna 2016. Na výzvu odvolacieho súdu žalovaný uviedol, že s aplikáciou tohto ustanovenia súhlasí a poukázal na to, že v danej veci ide o spotrebiteľský vzťah. Žalobca vo vyjadrení namietal, že výzvu považuje za nedostatočne špecifikovanú. Zdôraznil, že žalovaný ani nenamietal, že uvedený právny úkon nemal byť urobený slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne. Poukázal na ustálenú judikatúru ohľadne určitosti právneho úkonu a pripomenul súdu jeho povinnosť uprednostniť výklad, ktorý vedie k platnosti právneho úkonu a nie naopak.

2.2. Odvolací súd konštatoval, že predmetom konania bola žaloba, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia tarifnej odmeny podľa § 9 a nasl. vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov v znení neskorších predpisov na základe zmluvy o poskytovaní právnych služieb. Odmenu vyčíslil na sumu 2 156,71 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2 156,70 eura od 15. mája 2020 až do zaplatenia. Žalobca zobral žalobu čiastočne späť (č. l. 93) a zostala ním uplatnená suma 1.799,66 eura spolu s úrokom z omeškania (2 156,71 eura - 357,05 eura = 1 799,66 eura) za v žalobe bližšie špecifikované úkony právnej služby. Následne predmetom konania zostala odmena za úkony právnej služby vo výške 1.518,45 eura (1 799,66 eura mínus v poradí prvým rozsudkom súdu prvej inštancie priznaná suma 281,21 eura). Napadnutým, v poradí druhým rozsudkom, súd prvej inštancie žalobu vo zvyšnej časti sumy 1.518,45 eura zamietol a žalovanému proti žalobcovi priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného ako aj odvolacieho konania v rozsahu 73,92 %.

2.3. Predmetom odvolacieho konania bolo posúdenie nároku žalobcu na zaplatenie odmeny za právne úkony, ktoré súd prvej inštancie žalobcovi nepriznal resp. nie v ním uplatnenej výške v konaniach č. 1 až 4 (bližšie viď bod 1.6. tohto rozhodnutia).

2. 4. Za správne označil odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým žalobcovi nepriznal odmenu za úkon právnej služby príprava a prevzatie právneho zastúpenia zo dňa 29. februára 2016 v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra, sp. zn. 9C/116/2016 (konanie č. 1), pretože žalobca si nesplnil voči svojej klientke informačnú povinnosť podľa § 18 ods. 4 zákona o advokácii. Žalobca tvrdil, že splnenie tejto povinnosti preukázal okrem vlastného tvrdenia ako účastníka konania a podpísania zmluvy klientkou, aj výsluchom svedkyne S. T.. Predmetný právny úkon bol uskutočnený dňa 29. februára 2016, t. j. 3 mesiace predtým ako bola uzatvorená zmluva o poskytovaní právnych služieb medzi žalobcom a jeho klientkou, v ktorej si zmluvné strany dohodli odmenu advokáta (článok V.) tak, že za poskytovanie právnych služieb podľa článku I. ods. 2 tejto zmluvy má advokát nárok na tarifnú odmenu podľa § 9 a nasl. Vyhlášky. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že vzťah medzi žalobcom (advokátom) a jeho klientkou bol vzťahom spotrebiteľským. Bolo na žalobcovi, aby uniesol dôkazné bremeno a preukázal, že svoju klientku poučil o odmene za poskytovanie právnych služieb v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra, sp. zn. 9C/116/2016. Úkon právnej služby v zmysle § 18 ods. 4 zákona o advokácii je potrebné vykladať ako realizáciu výkonu advokácie a teda realizáciu celého súboru činností hmotnej a nehmotnej povahy, ktorý vykonáva advokát v prospech svojho klienta, teda celé právne zastúpenie v tej ktorej veci (Rozhodnutie X. disciplinárneho senátu SAK z 10. marca 2015, sp. zn. DS X.-90/14:1397/2014) V prípade výkladu § 18 ods. 4 zákona o advokácii nie je na mieste striktný gramatický výklad, podľa ktorého advokát je povinný informovať klienta - spotrebiteľa o výške odmeny za úkon právnej služby pred uskutočnením každého z nich individuálne, ktorý je aplikovateľný len v

prípade, ak počas poskytovania právnych služieb dôjde k zmene dohodnutej výšky tarifnej odmeny; v ostatných prípadoch, ak zostáva výška odmeny za úkon právnej služby počas poskytovania právnych služieb nemenná, je v zmysle logického výkladu tohto ustanovenia postačujúce informovanie klienta o výške odmeny za jeden úkon právnej služby na začiatku zastupovania pred vykonaním prvého úkonu. (Rozhodnutie IX. disciplinárneho senátu SAK z 12. decembra 2013, sp. zn. DS IX.-49/12:4906/2011). Vzhľadom na uvedené rozhodnutia disciplinárnych senátov SAK odvolací súd dospel k záveru, že bolo potrebné, aby žalobca preukázateľne poučil svoju klientku o výške odmeny pred právnym úkonom príprava a prevzatie právneho zastúpenia zo dňa 29. februára 2016, pretože inak má nárok len na odmenu za právne úkony uskutočnené až po uzatvorení zmluvy o poskytnutí právnych služieb. Súd prvej inštancie správne postupoval, keď hodnotil výpoveď svedkyne a zaoberal sa vzťahom svedkyne S. T. a žalobcu, pričom dostatočne a zrozumiteľne odôvodnil, prečo jej výpoveď považoval za nevierohodnú (bod 53 odôvodnenia rozsudku). Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že si splnil svoju povinnosť podľa § 18 ods. 4 zákona o advokácii, a preto mu odmena za úkon právnej služby - príprava a prevzatie právneho zastúpenia zo dňa 29. februára 2016 nepatrí.

2.5. Za úkon právnej služby podanie zo dňa 07. augusta 2018 (č. l. 144) by však podľa názoru odvolacieho súdu žalobca mohol mať nárok na odmenu, pretože k tomuto úkonu došlo po uzatvorení zmluvy o poskytovaní právneho zastúpenia, v ktorej bola klienta preukázateľne poučená podľa § 18 ods. 4 zákona o advokácii o výške odmeny (článok V. bod 2), avšak takýto úkon nemožno označiť za úkon právnej služby, pretože ho nemožno subsumovať pod žiadny z taxatívne uvedených úkonov právnej služby v § 13a ods. 1, 2 Vyhlášky, a preto súd prvej inštancie žalobcovi správne nárok na odmenu ani za tento právny úkon nepriznal.

2.6. Čo sa týka odmeny za ďalšie úkony právnej služby Príprava a prevzatie právneho zastúpenia zo dňa 11. júla 2016 a Vyjadrenie príbratého účastníka zo dňa 15. mája 2017 v konaní vedenom na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 15S/6/2016, tu bolo potrebné predovšetkým sa vysporiadať s čl. I bod 2 písm. c) Zmluvy o poskytovaní právnych služieb ako neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Po preskúmaní obsahu zmluvy odvolací súd nepovažoval predmetné zmluvné ustanovenie za neprijateľnú zmluvnú podmienku, tak ako to urobil súd prvej inštancie, pretože nevzhliadol dôvody, pre ktoré by malo predmetné ustanovenie spôsobovať značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach žalobcu a jeho klientky. Odvolací súd súhlasil s tvrdením žalobcu, že predmetné ustanovenie robilo zmluvu rámcovou zmluvou o poskytovaní právnych služieb a bolo na uvážení klientky, či v budúcnosti udelí žalobcovi plnomocenstvo na zastupovanie v ďalších konaniach alebo nie. Zo zmluvy nevyplýva žiadna sankcia pre klientku, keby neudelila žalobcovi plnomocenstvo pre ďalšie konania, preto nemožno súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie, že klientka sa zaviazala na plnenie vo vzťahu k neurčitému počtu konaní, teda nemohla byť riadne informovaná o tom, vo vzťahu k akým ďalším konaniam jej bude žalobca poskytovať právne služby. Tiež odvolací súd nesúhlasil ani s tvrdením, že klientka bola viazaná k budúcim konaniam, v ktorých by ani nemusel prejavíť vôľu a ochotu zastúpenia zo strany samotného žalobcu (bod 50. napadnutého rozsudku). Podľa názoru odvolacieho súdu právne zastúpenie klientky v ďalších prípadných konaniach záviselo od jej vôle, čo by sa vždy prejavilo udelením jej písomného plnomocenstva žalobcovi. Odvolací súd však dospel k presvedčeniu, že je potrebné zaoberať sa platnosťou čl. V. bod 1, 2 zmluvy o poskytovaní právnych služieb podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný. Aj súd prvej inštancie v tomto smere v bode 50. odôvodnenia napadnutého rozsudku konštatoval, že čl. I. bod 2 písm. c) zmluvy o poskytovaní právnych služieb je neurčitý a navyše obchádza dobré mravy, pretože klient ako spotrebiteľ je viazaný zmluvou o poskytovaní právnych služieb až v budúcich konaniach, v ktorých by ani nemusel prejavíť vôľu zastúpenia zo strany žalobcu. Zmluvné strany sa v predmetnom ustanovení dohodli, že za poskytovanie právnych služieb podľa článku I. ods. 2 tejto zmluvy má advokát nárok na tarifnú odmenu podľa § 9 a nasl. Vyhlášky. Vzhľadom na hodnotu nehnuteľnosti vo výške 28.301,03 eura advokát v zmysle § 18 ods. 4 zákona o advokácii týmto informuje klienta, že odmena za jeden úkon právnej služby podľa ods. 1 tohto článku zmluvy v prípade zastupovania v súdnych konaniach, predmetom ktorých je nehnuteľnosť, je vo výške 453,14 eura bez DPH. Podľa názoru odvolacieho súdu bolo sporné zmluvné dojednanie pre svoju neurčitosť neplatné. Žalobca v odvolaní argumentoval, že zmluvné strany sa môžu dohodnúť na odmene v inej výške, aj keby

to mal byť trojnásobok tarifnej odmeny. Problémom v danej veci bola odmena za úkony právnej služby vykonané v konaní vedenom na Krajskom súde v Nitre sp. zn. 15S/6/2016, teda jednalo sa o správne konanie. Vyhláška osobitne upravuje základnú sadzbu tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v konaniach podľa Správneho súdneho poriadku, a táto odmena predstavuje 1/6 výpočtového základu (§ 11 ods. 4 Vyhlášky). To znamená, že podľa Vyhlášky je základná sadzba tarifnej odmeny v konaniach podľa Správneho súdneho poriadku podstatne nižšia ako základná sadzba tarifnej odmeny v občianskom konaní. Problematické sa odvolaciemu súdu javilo aj to, že predmet zmluvy o poskytovaní právnych služieb bol primárne určený zastupovaním klienta v občianskych súdnych konaniach (článok I. bod 2), hoci v písmene c) pripúšťa aj zastupovanie klienta v správnych a aj iných konaniach a za tieto služby sa klient zaväzuje zaplatiť odmenu dohodnutú podľa článku V. Ako bolo uvedené vyššie, článok V. predmetnej zmluvy ustanovuje, že za poskytovanie právnych služieb má advokát nárok na tarifnú odmenu podľa § 9 a nasl. Vyhlášky. Hoci si môžu advokáti podľa § 2 ods. 2 písm. d) Vyhlášky určiť zmluvnú odmenu tarifnou odmenou dohodnutou inak ako základnou sadzbou tarifnej odmeny, zo zmluvných dojednaní nevyplýva, že advokát tak postupoval a informoval svoju klientku, že si dojednali odmenu za jeden úkon právnej služby inak ako by mal nárok na odmenu podľa Vyhlášky. Podľa Vyhlášky by bola pri hodnote nehnuteľnosti vo výške 28.301,03 eura základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v občianskych konaniach 220,74 eura. V konaniach podľa Správneho súdneho poriadku by bola základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby 143 eura za rok 2016 a 147,33 eura za rok 2018. Podľa týchto informácií si žalobca dohodol s klientkou tarifnú odmenu 2x vyššiu ako by mal nárok na tarifnú odmenu podľa Vyhlášky. Odvolací súd nepopiera, že advokát si môže dohodnúť aj inú ako tarifnú odmenu, dokonca si môže určiť zmluvnú odmenu na základe ustanovení Vyhlášky o tarifnej odmene s určitou modifikáciou, avšak v danej veci boli podľa názoru odvolacieho súdu zmluvné ustanovenia o odmene formulované tak, že spotrebiteľka mohla byť uvedená do nesprávnej predstavy o odmene advokáta tak, že takto poskytnuté právne služby jej budú fakturované v súlade s ustanoveniami o tarifnej odmene podľa Vyhlášky. Odvolací súd považoval za zavádzajúce označenie odmeny advokáta ako tarifnej odmeny, keď v podstate išlo o zmluvnú odmenu advokáta. Z ničoho nevyplýva, že by žalobca poučil svoju klientku o rozdiel medzi zmluvnou a tarifnou odmenou advokáta. Vzhľadom na uvedené, keď odvolací súd posúdil ustanovenia o odmene advokáta uvedené v článku V. bod 2 za neplatné, žalobcovi vznikol nárok na tarifnú odmenu za poskytnuté právne služby podľa § 9 a nasl. Vyhlášky. Z uvedeného dôvodu považoval za správne rozhodnutie súdu prvej inštancie priznať žalobcovi odmenu za úkon právnej služby Príprava a prevzatie právneho zastúpenia zo dňa 11. júla 2016 vo výške 143 eur a Vyjadrenie príbratého účastníka zo dňa 15. mája 2017 vo výške 147,33 eura.

2.6. Odvolací súd považoval za správne aj nepriznanie odmeny za úkon právnej služby Príprava a prevzatie právneho zastúpenia zo dňa 09. marca 2018 v konaní vedenom na Krajskom súde v Nitre sp. zn. 15S/6/2016, pretože tento úkon nebolo možné hodnotiť ako účelne vynaložené trovy. V konaní o kasačnej sťažnosti proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 14. novembra 2017 č. k. 15S/6/2016-112 žalobca zastupoval klientku ako ďalšieho účastníka konania. To znamená, že kasačnú sťažnosť proti rozhodnutiu krajského súdu nepodával, ani nebol v konaní žalovaným. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 03. júla 2018 sp. zn. 4Sžrk/3/2018 vyplýva, že sa Y. X. v predmetnom konaní nevyjadrila a kasačný súd jej náhradu trov kasačného konania nepriznal, pretože jej v kasačnom konaní nebola uložená povinnosť, s plnením ktorej by jej trovy kasačného konania vznikli. Obrana žalobcu v odvolaní k tomuto právnomu úkonu smerovala k tomu (bod 19 odvolania), že na rozdiel civilného konania v prípade podaného dovolania za účinnosti OSP sa dôvody odvolania a dovolania prelínali, a v podstate advokát nemal na veci čo nové študovať, v konaní o kasačnej sťažnosti podľa Správneho súdneho poriadku sa menia rozhodujúce právne otázky a s tým súvisiace právneho posúdenie, ktoré je predmetom prieskumu kasačného súdu. V danej veci však žalobca zastupujúci Y. X. ako ďalšieho účastníka konania nevykonával žiadny úkon vyžadujúci si jeho odborné vedomosti, a preto odvolací súd nevidel dôvod, prečo by mal žalobca inkasovať odmenu za právny úkon príprava a prevzatie právneho zastúpenia zo dňa 09. marca 2018 v konaní vedenom na Krajskom súde v Nitre sp. zn. 15S/6/2016, ktorý odvolací súd hodnotil ako absolútne nevhodný a neúčelný právny úkon.

2.7. Za úkon Príprava a prevzatie právneho zastúpenia zo dňa 29. februára 2016 v konaní vedenom na

Okresnom súde Bratislava, sp. zn. 18C/43/2015 (neskôr Okresný súd Nitra sp. zn. 25C/361/2016) nebolo možné tiež priznať žalobcovi odmenu z dôvodov uvedených v bodoch 41- 45 rozhodnutia odvolacieho súdu. Lebo nebolo žalobcom preukázané poučenie klientky podľa § 18 ods. 4 zákona o advokácii o výške odmeny za poskytnutie právnych služieb pred týmto úkonom, a preto žalobcovi odmena za tento úkon nepatrí.

2.8. Za účelne vynaložený právny úkon odvolací súd nepovažoval ani Sťažnosť zo dňa 01. februára 2019 (č. l. 137) v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava, sp. zn. 18C/43/2015 (neskôr Okresný súd Nitra sp. zn. 25C/361/2016), pretože samotné sťažnosťou napadnuté uznesenie bolo vydané dňa 23. januára 2019, teda 4 mesiace po smrti klientky a je zrejmé, že neboli splnené procesné podmienky na jeho vydanie, v uvedenom smere poukázal na odôvodnenie prvoinštančného rozhodnutia (bod 58 napadnutého rozsudku). Bolo povinnosťou žalobcu, aby vo vzťahu ku svojej klientke konal s odbornou starostlivosťou, informoval ju o priebehu jednotlivých konaní a konzultoval s ňou napr. aj potrebu podania sťažnosti voči doručenému uzneseniu. Keby si svoje povinnosti riadne plnil, určite by podstatne skôr zistil, že právne zastupovanie klientky skončilo jej smrťou, a takýto právny úkon by neuskutočnil. Odvolací súd považoval za správne aj nepriznanie odmeny za právne úkony Príprava a prevzatie právneho zastúpenia zo dňa 01. augusta 2016 a Zastupovanie vo vyvlastňovacom konaní dňa 10. augusta 2016 v konaní vedenom na Okresnom úrade Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky, Nitra č. OU-NR-OVBP2-2016/032185-2, pretože ide o premlčané právo žalobcu na zaplatenie zmluvnej odmeny. Žalobca namietal, že k premlčaniu týchto úkonov nedošlo, pretože k vyúčtovaniu právnych služieb malo dôjsť až po skončení všetkých sporov, čo preukazoval jednak tým, že záloha od klientky nebola zúčtovaná a výpoveďou svedkyne T., ktorá vypovedala, že klientka žiadala vyúčtovanie až na konci. K predmetnému odvolací súd uviedol, že „advokát, ktorý po skončení zastupovania vec s klientom bezodkladne nevysporiada, dopúšťa sa disciplinárneho previnenia podľa § 56 ods. 1 ZoA, pretože takýmto konaním porušuje povinnosti mu uložené v § 13 AP SAK. Advokát je povinný pri finančnom vysporiadaní s klientom postupovať aktívne a sám vyhotoviť písomné vyúčtovanie a doručiť ho alebo odovzdať klientovi, pričom nemôže preniesť túto povinnosť na klienta (jeho žiadosťou), resp. podmieňovať vykonanie tejto povinnosti osobnou prítomnosťou klienta, ktorá pri tomto jednostrannom právnom úkone nie je potrebná" (viď rozhodnutie predsedníctva SAK z 13. apríla 2012, sp. zn. P-11/2012:522/2011, Rozhodnutie VI. disciplinárneho senátu SAK z 8. novembra 2011, sp. zn. DS VI.-76/11:522/2011). Aj keby ku nejakej dohode došlo, žalobca nevysvetlil, prečo aj keď mal preukázateľne od januára 2019 vedomosť o úmrtí svojej klientky, vyúčtovanie zaslal klientke až dňa 21. februára 2020 (č. l. 8) a zároveň ju informoval, že jej zastupovanie aj naďalej prebieha, hoci k ukončeniu právneho zastúpenia smrťou klientky došlo dňa 06. augusta 2018 podľa § 33b ods. 2 Občianskeho zákonníka. Takýto prístup advokáta sa odvolaciemu súdu nejavil ako konanie advokáta s odbornou starostlivosťou. Mal za to, že nezúčtovanie zálohy žalobcu nepreukazuje, že k uzatvoreniu dohody s klientkou došlo, pretože žalobca klientku informoval o ešte stále prebiehajúcom zastúpení, keď bola už takmer dva roky po smrti. Teda žalobca aj sám v rozpore so svojim tvrdením (že vyúčtovanie má byť vykonané až po právoplatnom skončení všetkých konaní) uskutočnil toto vyúčtovanie v čase, keď ešte podľa jeho slov zastúpenie naďalej trvalo a konania prebiehali úspešne. Z uvedeného dôvodu, odvolací súd nepovažoval tvrdenie žalobcu, že sa so svojou klientkou dohodli, že k vyúčtovaniu dôjde po skončení všetkých konaní za preukázané. Navyše ak by aj došlo k ústnej dohode, táto bola uskutočnená v rozpore s § 40 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, a preto je neplatná. Zmluva o poskytovaní právnych služieb bola uzatvorená písomne, preto ju bolo možné meniť resp. doplniť aj podľa článku VII. bod 2 zmluvy jedine písomnou formou. Z uvedeného dôvodu odvolací súd považoval za správny názor prvoinštančného súdu, že žalobca bol povinný vec s klientkou finančne vysporiadať podľa § 13 Advokátskeho poriadku, po právoplatnom skončení konania vedenom na Okresnom úrade Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky, Nitra č. OU-NR-OVBP2-2016/032185-2 a vtedy mu začala plynúť premlčacia doba na uplatnenie nároku na zaplatenie zmluvnej odmeny voči svojej klientke.

2.9. Odvolací súd tiež nepovažoval za dôvodnú námietku žalobcu, že súd prvej inštancie mu nesprávne nepriznal sumu 342,72 eura z dôvodu započítania zálohy vyplatenej klientkou. Žalobca bol toho názoru, že pohľadávka titulom nevyúčtovanej zálohy na právne služby je majetkom poručiteľa, ktorú dedičia musia najprv zdediť, aby ju mohli uplatňovať, či už ako prostriedok procesnej obrany alebo samotnou

žalobou. Odvolací súd bol ale naopak toho názoru, že po tom ako vznikol žalobcovi nárok na zaplatenie odmeny za poskytnutie právnych služieb, bolo potrebné, aby hľadel na poskytnutý preddavok ako na splátku, ktorú jeho klientka uskutočnila a mal bez zbytočného odkladu ju započítať na toto zmluvné plnenie. Podľa názoru odvolacieho súdu však nešlo o započítanie podľa § 580 a nasl. Občianskeho zákonníka ku ktorému by sa vyžadoval jednostranný právny úkon žalobcu, pretože by muselo ísť o dve vzájomné pohľadávky. V danom prípade mal žalobca právo na plnenie voči svojej klientke, avšak klientka voči žalobcovi nemala žiadnu pohľadávku, ale vopred uskutočnila plnenie svojho budúceho záväzku. Na tento preddavok je potrebné hľadiť ako na splátku svojho záväzku, ktorá nie je predmetom dedičského konania. Po splatnosti záväzku mal žalobca na toto plnenie hľadiť ako na čiastočné plnenie záväzku podľa § 566 Občianskeho zákonníka a teda záväzok klientky zaplatiť žalobcovi odmenu za poskytnutie právnych služieb čiastočne zanikol splnením, a to bez ohľadu na to, či k započítaniu zo strany žalobcu došlo alebo nie. Na tento úkon bolo preto potrebné v rámci súdneho konania prihliadať ako na prostriedok procesnej obrany žalovaného, tak ako to správne uskutočnil súd prvej inštancie, pretože žalovaný si voči žalobcovi neuplatňoval protipohľadávku na započítanie, ale upozornil na to, že jeho právna predchodkyňa už uskutočnila čiastočné plnenie svojho záväzku, čo bolo potrebné zohľadniť.

2.10. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že v konaní úspešnému žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na ich náhradu v celom rozsahu, pretože v tomto odvolacom konaní bol úspešný.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“), ktorého prípustnosť odôvodňoval ustanovením § 420 písm. f) CSP. V prvom rade namietal, že výzva odvolacieho súdu nebola nedostatočne špecifikovaná. Ustanovenie § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka totiž zahŕňa štyri dôvody, kedy je právny úkon neplatný ("slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne"). Z výzvy odvolacieho súdu podľa § 382 CSP však nebolo zrejmé, ku ktorému dôvodu sa mali strany sporu vyjadriť. Namietal, podľa jeho názoru arbitrárne a nedostatočne odôvodnené rozhodnutie; osobitne vo vzťahu k dvom otázkam, ktoré boli pre danú vec podstatné: (a) či žalobca ohľadom úkonov právnej služby vykonanými pred podpísaním zmluvy o poskytovaní právnych služieb informoval klientku o výške odmeny (bližšie body 21 až 27 dovolania), (b) či ustanovenie v článku V. bod 2 zmluvy bolo neplatné pre jeho neurčitost' (body 28 až 32 dovolania). V súvislosti s uvedenými námietkami nesúhlasil ani s hodnotením vykonaných dôkazov najmä výpovede svedkyne S. T., v ktorej časti hodnotenie dokazovania súdmi nižších inštancií označil za svojvoľné a arbitrárne, popierajúce zásadu voľného hodnotenia dôkazov. Navrhoval, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaný v podanom vyjadrení k dovolaniu žalobcu Najvyšší súd Slovenskej republiky žiadal, aby podané dovolanie odmietol. Uviedol, že odvolací súd sa v napadnutom rozhodnutí zaoberal a riadne odôvodnil všetky odvolaním napadnuté otázky. Napádané rozhodnutie spĺňa kritériá pre odôvodnenie rozhodnutia. Nemožno ho považovať za arbitrárne a nepreskúmateľné. Z jeho odôvodnenia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami, úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej, pričom argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé. Žalovaný nebol pri uzatváraní zmluvy o poskytovaní právnych služieb, nemal o jej existencii vedomosť, nemohol sa ku nej v čase jej vyhotovovania vyjadriť a pripomenkovať ju. Dozvedel sa o nej až keď si žalobca začal voči nemu uplatňovať nároky. Žalobca takto postupoval aj v ostatných súdnych konaniach, ktoré vyvolal s dedičmi alebo klientky, a v ktorých rozsudky súdov nižšieho stupňa nezodpovedali jeho predstavám a napadol ich dovolaním, a to aj opakovane.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu treba odmietnuť.

6. Právo na prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútne. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok

a tejto jeho mimoriadnej povahy zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, prísne regulovanej Civilným sporovým poriadkom. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa, pričom prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

11. Dovolateľ vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, jeho arbitrárnosť to, že nedal odpovede na všetky vznesené otázky, nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov a napokon nesprávne skutkové a právne závery.

12. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

13. Princípu práva na spravodlivý proces zodpovedá právo účastníka na určitú kvalitu súdneho rozhodnutia a povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť. Súd sa teda musí zaoberať účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v

zmysle § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, III. ÚS 47/2019, IV. ÚS 372/2020, 1 Cdo 213/2019, 2 Cdo 190/2019, 3 Cdo 168/2018, 4 Cdo 3/2019, 5 Cdo 57/2019, 6 Cdo 33/2020, 7 Cdo 308/2019, 8 Cdo 152/2018).

14. V predmetnej veci sú v dovolaní napadnutom rozhodnutí (obsah ktorého nemožno posudzovať izolovane od rozsudku súdu prvej inštancie, lebo prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok - vid' rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08) zreteľne vysvetlené jeho podstatné dôvody, uvedené ustanovenia, ktoré súd aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery, ako i vysvetlené právne úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil. Prijaté právne závery sú primerane odôvodnené spôsobom zodpovedajúcim § 393 ods. 2 CSP (predtým § 157 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb.). Za procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa (v danom prípade žalobcu).

14.1. Konkrétnejšie k dovolacím námietkam dovolateľa o nepreskúmateľnosti rozsudku dovolací súd uvádza, že odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia dostatočným spôsobom objasnil z akých dôvodov a prečo nepriznal žalobcovi odmenu za konkrétne úkony právnej služby, a to príprava a prevzatie právneho zastúpenia zo dňa 29. februára 2016 v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra, sp. zn. 9C/116/2016 („konanie č. 1“) a síce preto, lebo žalobca si nesplnil voči svojej klientke informačnú povinnosť podľa § 18 ods. 4 zákona o advokácii v zmysle ktorého je advokát povinný v priebehu poskytovania právnej služby informovať klienta, ktorý je spotrebiteľom právnej služby, o výške odmeny za úkon právnej služby ešte pred začatím tohto úkonu, inak mu odmena nepatrí. To neplatí v prípade, ak je potrebné úkon právnej služby vykonať bezodkladne. Na podporu správnosti zvolenej argumentácie poukázal aj na konkrétne rozhodnutia disciplinárneho senátu SAK. V nadväznosti na uvedené odvolací súd tiež označil za správne aj právne posúdenie vzťahu medzi žalobcom (advokátom) a jeho klientkou ako vzťahu spotrebiteľského. Bolo na žalobcovi, aby uniesol dôkazné bremeno a preukázal, že svoju klientku poučil o odmene za poskytovanie právnych služieb. Záver o nesplnení informačnej povinnosti odvolací súd argumentačne jasne odôvodnil tým, že žalobca nepoučil svoju klientku o tom, že odmena za úkon právnej služby mu v konkrétnej výške patrí pred začatím úkonu - príprava a prevzatie právneho zastúpenia, t.j. pred vykonaním prvého úkonu (Rozhodnutie IX. disc. senátu SAK z 12. decembra 2013, sp. zn. DS IX.-49/12:4906/2011; bod 42 až 46 napadnutého rozsudku).

Za úkon právnej služby podanie zo dňa 07. augusta 2018 (č. l. 144 spisu) podľa odvolacieho súdu žalobcovi nárok na odmenu nepatrí, pretože aj keď k tomuto úkonu došlo po uzatvorení zmluvy o poskytovaní právneho zastúpenia, predmetný úkon nebolo možné subsumovať pod žiadny z taxatívne uvedených úkonov právnej služby v § 13a ods. 1, 2 Vyhlášky (bod 47 napadnutého rozsudku).

V prípade ďalších uplatnených úkonov právnej služby (Príprava a prevzatie právneho zastúpenia zo dňa 11. júla 2016 a Výjadrenie pribratého účastníka zo dňa 15. mája 2017 v konaní vedenom na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 15S/6/2016) odvolací súd po splnení svojej mandukáčnej povinnosti podľa § 382 CSP zrozumiteľne a presvedčivo v zdôvodnení svojho rozsudku vysvetli prečo na rozdiel od súdu prvej inštancie považoval sporné dojednanie čl. I bod 2 písm. c) Zmluvy o poskytovaní právnych služieb, nie za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ale za neplatné ustanovenie zmluvy podľa § 37 Občianskeho zákonníka, a to pre svoju neurčitosť. V podstate uviedol, že „Vyhláška osobitne upravuje základnú sadzbu tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v konaniach podľa Správneho súdneho poriadku, a táto odmena predstavuje 1/6 výpočtového základu (§ 11 ods. 4 Vyhlášky)...Hoci si môžu advokáti podľa § 2 ods. 2 písm. d) Vyhlášky určiť zmluvnú odmenu tarifnou odmenou dohodnutou inak ako základnou sadzbu tarifnej odmeny, zo zmluvných dojednaní nevyplýva, že v danom prípade advokát tak postupoval a informoval svoju klientku, že si dojednali odmenu za jeden úkon právnej služby inak ako by mal nárok na odmenu podľa Vyhlášky...zmluvné ustanovenia o odmene boli advokátom formulované tak, že spotrebiteľka mohla byť uvedená do nesprávnej predstavy o odmene advokáta tak, že takto poskytnuté právne služby jej budú fakturované v súlade s ustanoveniami o tarifnej odmene podľa Vyhlášky“. Odvolací súd považoval za zavádzajúce označenie odmeny advokáta ako tarifnej odmeny, keď v podstate išlo o zmluvnú odmenu advokáta. Z ničoho nevyplývalo, „že by žalobca poučil svoju klientku o rozdieli medzi zmluvnou a tarifnou odmenou advokáta“. Vzhľadom na uvedené označil za správne rozhodnutie súdu prvej inštancie priznať žalobcovi odmenu za úkon právnej služby Príprava a prevzatie právneho zastúpenia zo dňa 11. júla 2016 len vo výške 143 eur a Výjadrenie pribratého

účastníka zo dňa 15. mája 2017 len vo výške 147,33 eura (bod 48 až 52 napadnutého rozsudku). Aj nepriznanie odmeny za úkon právnej služby Príprava a prevzatie právneho zastúpenia zo dňa 09. marca 2018 v konaní vedenom na Krajskom súde v Nitre sp. zn. 15S/6/2016 odvolací súd zreteľne odôvodnil neúčelnosťou tohto úkonu (bod 52 napadnutého rozsudku) a nepriznanie úkonu Príprava a prevzatie právneho zastúpenia zo dňa 29. februára 2016 v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava, sp. zn. 18C/43/2015 (neskôr Okresný súd Nitra sp. zn. 25C/361/2016) zasa preto, lebo nebolo žalobcom preukázané už spomínané poučenie klientky podľa § 18 ods. 4 zákona o advokácii o výške odmeny za poskytnutie právnych služieb pred týmto úkonom, a preto žalobcovi odmena za tento úkon nepatrí. Za účelne vynaložený právny úkon odvolací súd nepovažoval ani Sťažnosť zo dňa 01. februára 2019 (č. l. 137) v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava, sp. zn. 18C/43/2015 (neskôr Okresný súd Nitra sp. zn. 25C/361/2016), pretože samotné sťažnosťou napadnuté uznesenie bolo vydané dňa 23. januára 2019, teda 4 mesiace po smrti klientky a je zrejmé, že neboli splnené procesné podmienky na jeho vydanie (bod 55. napadnutého rozsudku). Odvolací súd dopĺňajúc dôvody prvoinštančného rozsudku uviedol, že „keby si žalobca svoje povinnosti riadne plnil, určite by podstatne skôr zistil, že právne zastupovanie klientky skončilo jej smrťou, a takýto právny úkon by neuskutočnil“. Odvolací súd považoval za správne aj nepriznanie odmeny za právne úkony Príprava a prevzatie právneho zastúpenia zo dňa 01. augusta 2016 a Zastupovanie vo vyvlastňovacom konaní dňa 10. augusta 2016 v konaní vedenom Okresnom úrade Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky, Nitra č. OU-NR-OVBP2-2016/032185-2, pretože išlo o premlčané právo žalobcu na zaplatenie zmluvnej odmeny (bod 56 napadnutého rozsudku). V uvedenom smere uviedol, že „žalobca bol povinný vec s klientkou finančne vysporiadať podľa § 13 Advokátskeho poriadku, po právoplatnom skončení konania vedenom na Okresnom úrade Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky, Nitra č. OU-NR-OVBP2-2016/032185-2 a vtedy mu začala plynúť premlčacia doba na uplatnenie nároku na zaplatenie zmluvnej odmeny voči svojej klientke“ a poukázal zasa aj na rozhodnutia disciplinárneho senátu SAK. Tvrdenia žalobcu, že sa so svojou klientkou dohodli, že k vyúčtovaniu dôjde po skončení všetkých konaní označil za nepreukázané. Napokon odvolací súd v bode 57 napadnutého rozsudku) reagoval aj na odvolaciu námietku žalobcu, že súd prvej inštancie mu nesprávne nepriznal sumu 342,72 eura z dôvodu započítania zálohy vyplatennej klientkou; mal za to, že na poskytnutý preddavok je potrebné hľadieť ako na splátku záväzku, ktorá nie je predmetom dedičského konania.

14.2. K námietke žalobcu, že výzva odvolacieho súdu podľa § 382 CSP nebola nedostatočne špecifikovaná, pretože ustanovenie § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka (na možnosť aplikácie ktorého upozornil odvolací súd) zahŕňa štyri dôvody, kedy je právny úkon neplatný ("slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne"), najvyšší súd uvádza, že v zmysle ustálenej súdnej praxe je výzva odvolacieho súdu podľa § 382 CSP potrebná vždy, keď odvolací súd dospeje k záveru, že nárok treba posúdiť podľa celkom iného právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, alebo síce podľa toho istého právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, ale podľa iného ustanovenia za súčasného splnenia podmienky, že toto iné zákonné ustanovenie je pre rozhodnutie veci rozhodujúce (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. marca 2018, sp. zn. 7Cdo/1/2018). Pravdou je, že v danom prípade z výzvy odvolacieho súdu nevyplýva, ku ktorému dôvodu podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa majú strany sporu vyjadriť, avšak uvedená skutočnosť podľa dovolacieho súdu v žiadnom prípade nebránila žalobcovi, aby sa aj k takto koncipovanej výzve nemohol kvalifikovane vyjadriť či sporný právny úkon považuje za platný z hľadiska citovaného zákonného ustanovenia.

14.3. Pokiaľ dovolateľ vo svojich dovolaciach námietkach nesúhlasil ani s hodnotením vykonaných dôkazov najmä výpovede svedkyne S. T., v ktorej časti hodnotenie dokazovania súdmi nižších inštancií označil za „svojvoľné a arbitrárne, popierajúce zásadu voľného hodnotenia dôkazov“ dovolací súd uvádza, že pokiaľ súd nevykonal v priebehu civilného konania všetky navrhované dôkazy alebo nevykonal iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nedostatočne zistil skutkový stav alebo nesprávne vyhodnotil niektorý dôkaz, nemožno to v zásade považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení strany, čo v súlade s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP. Predmetná judikatúra dovolacieho súdu bola a je akceptovaná aj ústavným súdom napr. v rozhodnutiach sp. zn. I. ÚS 65/2020, III. ÚS 171/2018, II. ÚS 202/2020, II. ÚS 108/2020, II. ÚS 153/2019, II. ÚS 465/2017,

IV. ÚS 511/2020. Súdny rozhodujú vo veci v zmysle zásady voľného hodnotenia dôkazov zakotvenej v čl. 15 Základných princípov CSP v spojení s § 191 CSP. Táto zásada vyplýva z ústavného princípu nezávislosti súdov (čl. 46 ústavy) a znamená, že záver, ktorý sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Hodnotenie dôkazov úvahou súdu však neznamená ľubovôľu, lebo hodnotiacia úvaha musí vždy zodpovedať zásadám formálnej logiky, musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a vykazovať funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania. Výsledky hodnotenia dôkazov sú súčasťou odôvodnenia rozhodnutia, v ktorom súd stručne, jasne a výstižne vysvetľuje, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a pod.

14.4. V danom prípade po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľom spochybnená hodnotiacia úvaha (resp. jej výsledok) odvolacieho súdu zodpovedá zásadám formálnej logiky a je aj preskúmateľná. Úvahy, ktorými sa v rámci hodnotenia dôkazov riadil, sú v súlade so zásadami formálnej logiky, pričom výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť nimi zistené. Vzhľadom na vyššie uvedené závery, podľa názoru dovolacieho súdu procesný postup odvolacieho súdu prebiehal v zmysle právnej úpravy Civilného sporového poriadku. Takýmto procesným postupom odvolacieho súdu preto podľa dovolacieho súdu nedošlo k tomu, že by súd (odvolací) znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP).

14.5. Dovolací súd tiež zdôrazňuje, že na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie (§ 442 CSP). Má však možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. V preskúmvanej veci dovolací súd takúto existenciu vady zmätočnosti nezistil. Aj podľa dovolacieho súdu, súdy nižších inštancií postupovali v preskúmvanej veci správne, keď hodnotili výpoveď svedkyne S. T. aj s ohľadom na jej vzťah, pričom dostatočne a zrozumiteľne odôvodnili, prečo jej výpoveď považovali za nevierohodnú (bod 53 odôvodnenia rozsudku súd prvej inštancie). Následne dospeli k záveru, že žalobca nepreukázal, že si splnil svoju povinnosť podľa § 18 ods. 4 zákona o advokácii.

15. Zo zhora uvedeného (pod bodom 14) je teda zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu sa vypořádava so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami, vrátane tých na ktoré dovolateľ poukazoval aj v rámci dovolacích námietok a myšlienkový postup odvolacieho súdu je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal (§ 220 ods. 2 CSP). Nebola preto dôvodná dovolacia námietka žalobcu, že odvolací súd nepreskúmateľným spôsobom odôvodnil svoje rozhodnutie. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalobca sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožnil a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasil a nestotožnil sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS

251/03).

16. Dovolací súd tiež poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov (v danom prípade o nesprávne zvolenom type žaloby), ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá (porov. R 24/2017). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/70/2014). Skutočnosť, že dovolateľ má odlišný právny názor než odvolací súd, bez ďalšieho sa nezakladá a nedokazuje ním tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

17. Z uvedených dôvodov najvyšší súd preto dospel k záveru, že dovolanie žalobcu namietajúceho vady tzv. zmätočnosti je potrebné odmietnuť podľa § 447 písm. c) CSP ako neprípustné.

18. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.